

י א י ר ב ר ק א י ז"ל

ז"ל	ומשה	הניה	בן
07.04.1943	-	ה' תשי"ג	נולד: ל' אדר א'
21.08.2015	-	ה' תשע"ה	נפטר: ו' אלול

י א י ר נולד אחרי חֲנֻכָּה' ה'בכורה לזוג החלוצים המסורים: הֲנִיָּהּ וּמִשָּׁה בֶּרֶקֶאִי, שהגיעו מפולין. כשנולד היתה מלחמת העולם השנייה בשיאה והעתיד בעולם לא היה ברור, אך כאן באשדות עבדו החלוצים בכל כוחותיהם כדי ליצור מולדת לעם היהודי. אחרי יאיר נולדו גם, יִשְׂרָאֵל=שְׂרֹלִיק, אחריו שְׁהֶלֶה והצעיר מכולם יַעֲקֹב=יַעֲנֹקֶלֶה, שהצליח כבר להיוולד במדינה החדשה – ישנה, מדינת ישראל.

יאיר גדל כמו רוב ילדי הקבוץ, הלך עם בני גילו לגן הילדים ולבית-הספר העממי שהיה כאן. אך למשפחת ברקאי היה משהו נוסף שלא היה לכל הילדים, אבא שלהם משה עבד בַּמִּדְגָּה = בְּרִיכוֹת הדגים. וכאשר ראייתי את הניה היא סיפרה על הביולוי שכל-כך אהבו, הולכים לטייל בשדות, בינתיים מכרסמים איזו עגבניה, גזר או כּוֹלֶרֶבִי בגן הירק. יורדים אל שטח הבריכות ושם אפשר לשוט בסירה של אבא, שהיה שט בה כשהוא נותן אוכל לדגים. אהבת הטבע, המרחבים ובעלי-החיים הוֹטְבֵּיָה בהם כבר מגיל צעיר מאוד. בתמונות הבודדות שבתיקו נראה יאיר יחף כמו בדואי, מאכיל גמל בדואי רעב, ועוד תמונה כשהוא בתוך "מבוכי הנקיקים" בטיול בסיני.

בכיתה הזו של יאיר היו בהחלט כמה בנים "שובבים" שסחבו מכונית או טרקטור. אך הם דווקא כינו את עצמם בשמות של כל מיני סופרים ומשוררים שחיו באותה תקופה או אולי למדו עליהם בביה"ס, שמות כמו: זלמן (שז"ר כנראה), קלמן, חוֹרְגִין ועוד....אני זוכרת שזה הפליא והצחיק אותי מאוד כשהגעתי לקיבוץ ושמעתי אותם קוראים כך איש לרעהו. מי זוכר היום, מי היו המשוררים הללו?

בתיקו האישי של יאיר, אשר בארכיון הקבוץ יש המון דיווחים על מה שאמר יאיר באספות. והוא אמר המון-המון דברים. על כל נושא היה לו מה להגיד, ולא חשש להביע את דעתו וכל אשר על ליבו. כארכיונאית לשעבר חבל לי מאוד שלא הספקתי לראיין גם את יאיר והדור הצעיר ממני. (כי באותה תקופה היה חשוב להספיק לראיין את "דור המייסדים" שהוריו של יאיר נִמְנו עליהם). כך למשל נכתב שיאיר למד בביה"ס התיכון "בית-ירח", אך לא סיים את השנה האחרונה ואיני יודעת למה? (מסתבר שיותר עניין אותו לעבוד במספוא) אני יודעת שהתגייס לצבא בקיץ 1961, ושרת במסגרת הצנחנים עד שחרורו. אני זוכרת שגויס ונלחם בירושלים במלחמת 6 הימים (ידע אישי), על זה יוכלו אולי חבריו לנשק לספר. כי אין לזה תיעוד בארכיון. בכל אופן כאשר השתחרר וחזר לקבוץ השתלב במהירות בענף המספוא, שהיה מספק את תצרוכת הירק לכל הפרות והעגלים בענף הרפת שלנו שהיה ענף רציני מאוד. להספיק את כל מה שצריך גם בימים הקיץ החמים והלוהטים וגם בימים שאחרי הגשם. כשבגלל הבוץ הכבד אי-אפשר להיכנס עם טרקטורים לשטח וצריך לקצור בחרמשים בידים, זו עבודה בהחלט לא קלה. ובתקופת מלחמת ההתשה בגבולנו וסכנת ההפגזות והמיקושים בשדותינו.

מעבר לשעות העבודה היו ליאיר תחביבים כמו צילום למשל. אני זוכרת שמספר פעמים הוצגו גם תמונותיו של יאיר לפני חגים או אירועים מסוימים בתערוכות צילומים של כל צלמי הקבוץ. לעתים הופיעו תמונותיו היפות גם על-גבי עלון הקבוץ, או הפרויקט של צילום כל התינוקות שנולדו באותה שנה. היתה לו ליאיר נפש

רגישה של אמן ו"ידי-זהב". אח"כ כשלמד במכון לאומנויות של המכללה בעמק הירדן אחרי שעות העבודה כמובן, הוא למד **צורפות** או **תכשיטנות** זה נקרא היום. ויצר דברים מופלאים שראינו בתערוכת סוף שנה"ל.

אח"כ בקש לצאת לטיול באפריקה וכנראה לא התאפשר. ובינתיים הגיע לקבוץ "גרעין" שהיה אמור לקבל "הכשרה חקלאית" ולהשלים את אשדות. יאיר לא פספס את ההזדמנות הנדירה שבגרעין הנ"ל היתה עלמת חֶמֶד ושמה עליזה גרוס שמצאה מאוד חן בעיניו והם נישאו בששון ובשמחה בסוף אוגוסט 1971.

במלחמת יום-כיפור נפל אחיו הצעיר יענקל'ה ואבל גדול נפל על המשפחה כולה. כאשר נולדו זוג התאומים הבכורים של יאיר ועליזה, הם התלבטו קצת ולבסוף כמו שסיפר יאיר לכתבת העלון: "האמת היא שבאופן כללי מאוד קשה לי לקבל "הנצחת" מת או נופל, בשם שמוענק לתינוק שרק נולד. חיפשנו מצד אחד להנציח את יענקל'ה ומצד שני לא לקרוא לו ישירות בשם, הדרך שמצאנו אני ועליזה: "אחי נפל במעוז כשנלחם במסגרת עוצבת הפלדה "ואכן ראשונים נולדו התאומים **אָ לִי וְיָמֵי** והשלישי שנולד אחריהם קיבל את השם **אָ לִי דָ**. על הולדתו של הבן הרביעי קראנו בעלון הקיבוץ התנצלות של יאיר ע"ג פתק שהשאיר לעפרה וקותי פייקוב בחורף 1983, שהפעם חרג מהנהוג המקובל וקטף ללא רשותם (כיון שלא היו בבית) אך היה בטוח שיאשרו לו. 3 פרחים מגינתם קטף: "כי בן נולד לנו הלילה ורציתי לקשט את חדרה של אשתי ולשמח אותה. 3 גרברות צבעוניות:

אדום – סימן לאהבה
צהוב – סימן לחיים ארוכים
לבן – סימן לשלום

ובאותו עלון גם דבריה של עפרה שאכן נסעו לבקר את הוריה בקרית-שמונה ולא ידעה שעליזה ילדה בן, והיא התרגשה ושמחה מאוד לקרוא את הפתק שיאיר השאיר להם.

ולו ראיתם באיזו אהבה וסבלנות טיפל יאיר בבנו הצעיר **אָ לִי דָ**

כמו-כן מצאנו עוד דיווח מעניין מהעלון. בקיץ 1983 נפצע דוד כהן בזמן עבודתו ברפת ומכיון שלא היה איש לידו, הוא הצליח להגיע למפעל (זו היתה שעת צהריים של יום שישי) ומצא שם רק את יאיר ואת משה אריאלי מנהל המפעל ובעזרתם של משה ויאיר הצליח גם לקבל עזרה ראשונה ולהגיע לביה"ח "פוריה" כדי שיתפרו לו את היד.

במשך השנים נבחר יאיר גם לועדות או צוותים כמו למשל הצוות החשוב שיחד עם תמי שניפר בחן את התפקיד החדש והנחוץ של מנהל ו"מרכז השירותים לחבר". יאיר נבחר גם לועדת ספורט ולועדת הוידואו. כן. היו פעם ועדות כאלה בקבוץ.

יאיר החל לעבוד במפעל שלנו "לוג" מתחילתו כטכנאי. כטכנאי נסע מספר פעמים לחו"ל כדי לבחון מכונות או לקנות תבניות הנחוצות למפעל. בשלב מסוים ביקש להפסיק להיות ה"מנהל הטכני כדי לפתח את מחלקת **מחקר ופיתוח** (מו"פ זה נקרא) החיוני כל-כך למפעל. ושם אכן הגיע לשיאים של ביטוי עצמי בעזרת היצירתיות ו"ידי הזהב" שלו:

כוכב זהב – פרס ראשון בתחרות אריזות, הרעיון של יאיר והביצוע של איסי.
כוכב כסף - על התעודה חתום סגן ראש הממשלה ושר התעשייה והמסחר משה ניסים.

פרס עולמי – בין-לאומי על המצאת ה-BABY-DOSE בקבוקון מיוחד למתן תרופות לתינוק. הפרס יוענק באנגליה. ולבסוף:
פרס "מפעל חיים בתעשייה" לשנת 2009

מ צ ט י י ן ה מ צ ט י י נ י ם

שניתן לו ע"י הנשיא הקודם שמעון פרס .

בראיון שעורכת איתו העורכת של הירחון "בעמק וברמה" מירה נדבך , מסביר יאיר שקיבל את הכינוי "ממציא" על חידושים בתחום האריזה ופיתוח פטנטים שונים ומגוונים שנקראו על-שמו. והוא מוסיף: " אמנים בדרך-כלל אינם חושבים במסלול הרגיל. יש להם חשיבה אחרת וראיה שונה. העבודה ב"לוג" איפשרה לי לחשוב אחרת, וזה היה מאוד משמעותי לגבי. נקלעתי לסיטואציה שהסיפוק האישי וגם הסיפוק מהעבודה התחברו בקצוות שהיו לי מאוד חשובים. והחיבור הזה גם הביא לתוצאות שהביאו אותי לאן שהגעתי עד היום".

לאחיות חנה ושרה לאח שרוליק, לעליזה הרעיה ולבנים אחי, מעוז, פלד ואלדד ולכל בני משפחת ברקאי ונספחיהם זכיתם לחיות במחיצת האיש הזה ויכולים להתגאות בו מאוד מאוד.

אנחנו נזכור אותך יאיר כל עוד זכרוננו עמנו,

בהערכה רבה ובשם חברי אשדות יעקב
עמליה דיין בת-ארי